

AFGESCHREVEN:

926.0
589
Kub
Aey

2924-GS 161/520

GEHEIM

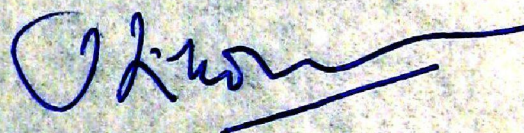
22 juni 1959

Onderwerp: "stemmingsrapport" Euratom.

Uwe Excellentie zal in mijn "stemmingsrapport" over de EEG dd. 22 juni no. 2023-GS 120/335, hebben gelezen dat ik mij voornam, een dergelijk rapport ook over Euratom te maken, zulks in aansluiting op mijn eerdere algemene rapporten van 23 augustus 1958 en 12 november 1958.

Hierbij moge ik deze toegezegde beschouwingen over Euratom aan Haar aanbieden.

De Permanente Vertegenwoordiger,

(J. Linthorst Homan)

**Zijner Excellentie
de Eere Minister van Buitenlandse Zaken**

1-2-58-11-11

1. Gelijk in mijn rapport over de EEG reeds aangegeven, zijn er in het jonge leven der Atoomgemeenschap enige factoren opgetreden welke dat leven wat rechtlijniger hebben gemaakt dan dat der EEG tot heden heeft kunnen zijn. Ten eerste is het verdrag strakker in zijn doelstellingen, en voorts heeft het gunstig gewerkt dat overeenkomsten met de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk konden worden gesloten, hetgeen aan Euratom wat meer houvast in de internationale kring verschafte. De lopende voorbereidingen voor een overeenkomst met Canada schijnen deze lijn voort te zetten.

Het is niet gemakkelijk te analyseren, in welke mate deze gunstige ontwikkeling "in de natuur der dingen" lag, en in welke mate zij in het credit der Atoomcommissie mag worden geschreven. Vast staat echter m.i. wel, dat de Commissie de voorliggende factoren op bealste en tactvolle wijze heeft benut. Bealst: zij heeft niet gearzeld, stevige overeenkomsten na te streven en daaraan een karakter te geven dat wederzijds bevredigt. Tactvol: zij is bij dit werk - ook al is er bij dit soort werk uit zijn aard steeds een zekere spanning en wrijving - zowel naar buiten, als intern jegens de Raad van Ministers van Euratom op juiste wijze opgetreden.

Er heerst in Euratom, bij alle geestesinspanning voor het moeilijke werk en alle fysieke zorg om het "bij te benen", een sfeer welke meer "relaxed" is dan die in en rond de EEG.

Intussen kon het eigenlijke interne werk op nucleair gebied zich pas tot een pril beginstadium aftekenen. Of het goed zal gaan, hangt van vele factoren af, onder welke de leiding der Commissie en de arbeid van haar leidinggevende staf mede voorop staan.

2. De Atoomcommissie zelf maakt een gedegener indruk nu de heer Hirsch haar leidt. De heer Armand was stellig een byzonder knappe figuur, doch door zijn afwezigheid van Brussel was er, vooral in zijn latere maanden, van leiding nauwelijks sprake. Na zijn vertrek heerste onder vicevoorzitter Medi een gebrek aan coördinatie als team: het waren individuele Commissarissen die de leidzels in handen moesten nemen. De heer Sassen deed zulke knap in het gebied van interne organisatie - ik laat het bekende begrotingsgeval en naar wat rusten - ; de heer de Grootte gaf zich aan de wetenschappelijke leiding; de heer Krekeler arbeidde aan externe zaken.

De komst van de intelligente nieuwe voorzitter Hirsch werd als een verademing gevoeld. Zulks was ook het geval bij hem, die meer van buiten met de zaak te maken hadden:

de Raad van Ministers en het Comité van Permanente Vertegenwoordigers. Elke ontmoeting met de heer Hirsch verliep goed en zijn indruk van een besliste doch kalme regeerder werd bij velen steeds sterker. Hij ging zich niet, gelijk Armand, te buiten aan wilde ontbeezemingen over een ver verschiep, noch uitte hij zich met diens felheid welke concrete resultaten wel eens bemoeilijkte, en hij is met Medi zelfs niet vergelijkbaar: diens teugelloze vertogen op alle plaatsen en uren waar hij ze maar kon houden, zijn er nu niet meer om ons tijd en geestesinspanning te kosten. Het contact met de Commissie verloopt nu zakelijk en concreet.

Intussen heeft elke krachtige organisatie-leider te kampen met een geleidelijk "aan de teugels rukken" van hen die ook zelf op persoonlijkheid mogen bogen. Dan komt het op tact van beide kanten aan. Symptomen van gebrek daaraan bij Hirsch bespeurde ik niet, wél het optrekken van deze of gene wenkbrauw of Hirsch niet al te veel leiding wil geven. Wij moeten afwachten of Hirsch met opzet nog wat strak is om de elementen van verwarring van het interregnum-Medi te overwinnen, dan wel of hij een dier typisch Franse leiders is, die het voor de anderen niet altijd gemakkelijk maken.

3. Ook bij de Atoomcommissie bestaat af en toe de reeds inzake de Europese Commissie EEG gerapporteerde neiging, zich "gewicht te geven". Bij de Atoomcommissie geschiedt zulks veel minder door lezingen, doch meer door een soort persoonlijke houding. Van hun rondreis langs de zes hoofdsteden heeft de Commissie nogal wat werk gemaakt, en hier en daar viel het op dat haar protocolaire verlangens nogal zwaar waren. Zo verdroot het enige Commissarissen kennelijk dat zij te Rome niet met een Grootkruis doch met een Groot-officierschap zijn gesierd, en zo is bij enkele der heren het decoratie-gesprek aan de orde van de dag. Vooral de heer Krekeler stelt zich vaak op - de uitdrukking zij mij vergeven - als stond hij als bok op "zijn" haverkist, fier en nogal gretig. Het Brusselse Protocol kan mooie verhalen doen over het vele werk dat met name de heer Krekeler in vragen van dit soort decorum verschaft. Daarnaast steekt dan de heer Sassen in volle waardigheid van gereserveerdheid deftig af; de andere figuren vallen protocolair minder op. Het is altemaal veelkalmer, veel rustiger dan bij de commissie-Hallstein. Enfin, elk leidinggevend college zal steeds en overal attent moeten zijn op zijn ook uiterlijke waardigheid, en ik ben dan ook geneigd de soms wel mooie verhalen met enige humor aan te horen.

4. Voor het werk is het essentieel, hoe de leden der Commissie tegenover de zes landen staan. Bij een Franse veerkitter vergeet men zijn nationaliteit gewoonlijk evenmin als het het zelf doet: trouwens niemand zou zulks vragen, want het zou een onbehoorlijke eis zijn.

Doch de Fransman, ook hier, is opgegroeid in een soort centralistische zelfverzekerdheid, en dat gaat wat verder. Of het bij Hirsch te ver gaat, kan ik nog niet beoordelen. Ik bedoel: ik kan met name nog niet zeggen of hij het nationalisme van een enkele landgenoot op hoge plaats onder hem, tot gemeenschapskracht zal weten te sublimeren.

De heren Sassen, de Groote, en ook Krekeler maken de indruk, zich bewust te zijn hoe moeilijk in dit groeiende Europese werk het afwegen van nationale verlangens en "communautaire" plichten is. Ieder bewondert Sassen en de Groote daarin, en met veel recht, hetgeen trouwens aan Uwe Excellentie over eerstgenoemde geheel bekend is. Dat Medi hierin, zo lijkt het, nog niet slaagde, verwondert mij niet, want onder zijn schijn van blijde persoonlijkheid zit ook vrees voor positieverlies "thuis"; hij is moeilijk te beoordelen.

5. De Commissie vergadert tenminste één maal per week.

Hoewel daarnaast zeer vele rechtstreekse contacten tussen de leden onderling worden onderhouden, schijnt het, dat deze vergaderingen zeer lang duren en agendapunten dan naar volgende bijeenkomsten moeten worden verschoven. De Directeuren-Generaal zijn "on call" voor het moment dat hun agendapunten worden behandeld. Toch worden de genomen beslissingen ook als het hen niet aangaat, aan de diverse andere Directeuren-Generaal bekend. De Kabinetschefs zijn veelal niet, het Uitvoerend Secretariaat in de persoon van de heer Guazzagli meestal wel bij de vergaderingen aanwezig.

De rol der persoonlijke "Kabinetten" der individuele Commissarissen is een wat merkwaardige. Over het algemeen, en speciaal na de komst van de heer Hirsch, worden de vergaderingen der Commissie goed voorbereid. Toch komen de documenten meestal pas kort voor de vergaderingen aan op de kabinetten, die deze dan, van hun commentaar voorzien, aan de Commissieleden doorgeven. Waar de wetenschap voor dat commentaar vandaan komt is mij niet geheel duidelijk. Wel weet ik, dat daarin de nationale zienswijze of het nationaal belang van het land van de Commissaris daarin veelal is verwerkt. Hoewel de kabinetten in de organisatie geen eigen rol te vervullen hebben, met name in de beleidssector, kan toch wel worden gesteld dat bij de interne meningvorming de kabinetten het nationale element vertegenwoordigen. Het behoeft dan ook niet te verwonderen dat er zich wel eens wrijving voordoet tussen de Directeuren-Generaal die de medewerking van een bepaald Commissielid nodig hebben en de kabinetten die een ongunstig advies of kritisch commentaar op het voorstel geven.

6. Op scrupuleuse wijze wordt getracht de hand te houden aan de in het verdrag genoemde data en geen gelegenheid wordt voorbij gegaan om naar buiten en ook ten opzichte van het Europees Parlement erop te wijzen dat men de eigen taken en positie heeft hooggehouden.

Als voorbeeld moge ik wijzen op de behandeling van de kwestie van de Europese Universiteit, waarover de heer Hirsch nog onlangs (12 mei j.l.) in het parlement opmerkte dat het Commissie-voorstel op 19 december 1958 was ingediend en "puis, il ne s'est rien passé". Hij wekte daarbij de indruk alsof de Raad in gebreke was en vermeldde niet dat het onvolledige Commissie-voorstel juist op verzoek van de Euratom-Commissie niet verder in behandeling werd genomen door de Raad. De heer Hirsch wilde zich namelijk eerst inwerken.

Een voorbeeld van de rechten die de Euratom-Commissie aan het verdrag wil ontleenen, betreft het uitvaardigen van verordeningen in gevallen welke niet uitdrukkelijk in een dergelijke uitvaardiging voorzien. Ook de uitleg welke de Commissie geeft aan art. 101 van het verdrag, regelende de gevallen waar de Commissie zonder formele goedkeuring van de Raad overeenkomsten mag afsluiten, is een voorbeeld dat kenmerkend is. Toch moet daarbij direct worden aangetekend, dat in de loop van de eerste anderhalf jaar de Euratom-Commissie getracht heeft om, zonder afbreuk te doen aan haar al dan niet terecht vermeende rechten, tot een ook voor de Raad aanvaardbare oplossing te komen in de gevallen waar een ernstige breuk tussen de twee instellingen zou kunnen ontstaan. Het besef dat een samenspel tussen Raad en Commissie van het grootste belang is, begint alom veld te winnen, zodat de speciaal een jaar geleden veel gehoorde uitlatingen over een controverse, waarschijnlijk wel gerekend kunnen worden als een symptoom behorende bij iedere aanloopperiode van een groot orgaan.

De neiging om het samenspel tussen Commissie en Raad te bevorderen heeft zich sinds de komst van de heer Hirsch in gunstige zin ontwikkeld. Van de zijde van de Euratom-Commissie wordt langzamerhand nauwer contact gezocht met het Comité van P.V.'s, terwijl in/dit Comité thans de Uitvoerend Secretaris van de Commissie, de heer Guazzugli, in opdracht, steeds het hoofd is van de vertegenwoordiging van de Commissie. Ook is het merkbaar dat op ambtelijk niveau steeds meer contact met de leden der missies plaatsvindt op initiatief van de ambtenaren der Commissie, een ontwikkeling welke is toe te juichen, en welke er toe bijdraagt dat niet te onrijpe stukken door de Commissie worden gedistribueerd.

Anders ziet de Euratom-Commissie het Secretariaat van de Raad. Het is duidelijk dat ook de heer Hirsch nauwelijks kan aanvaarden dat het secretariaat bv. op vergaderingen in het kader van het ORES Atoomagentschap aanwezig is en voor het Comité van P.V.'s informatieve nota's opstelt. Tot dusverre heeft de Euratom-Commissie zich echter weerhouden - mede op aandrang van de heer Sassen - om zich hierover tegenover de Raad te uiten, hoewel het "incident" over de aanwezigheid van een secretariaats vertegenwoordiger tijdens de algemene conferentie van de IAEA te Wenen van september 1958 nog ganszins is vergeten.

/vergaderingen van

7. Het Uitvoerend Secretariaat wordt geleid door een uitvoerend secretaris met de rang van Directeur-Generaal, de heer Guazzugli. Sedert de inwerkingtreding van Euratom heeft hij getracht zijn arbeidsveld zo groot mogelijk te doen zijn en met name een liaison te vormen tussen de Directeuren-Generaal en de Commissie. Nadat kwam vast te staan, dat dit niet zou gelukken, omdat de meeste der Directeuren-Generaal eveneens werkterrein-uitbreiding beoogden, moest de heer Guazzugli zich voorlopig tevreden stellen met wat het best kan worden omschreven als Algemene Zaken. De medewerker die naar buiten de bekwaamste indruk maakt, is de Fransman Toussaint, een ex Frans diplomaat, meer in het bijzonder belast met de coördinatie en het contact met het Comité van P.V.'s. Zoals hierboven reeds gezegd, heeft de heer Hirsch thans aan de heer Guazzugli opdracht gegeven zelf steeds als leider op te treden van de Euratom-Commissie vertegenwoordiger in vergaderingen van het Comité van P.V.'s. Het is mij bekend, dat de andere medewerkers van dit Uitvoerend Secretariaat veelal studieopdrachten ontvangen, doch omtrent de inhoud en het doel van deze studies is mij nimmer iets gebleken. Verwacht mag worden dat het Uitvoerend Secretariaat, nu de heer Hirsch de Commissie bijeenhoudt, meer dan voorheen effectief zal kunnen werken als algemeen secretariaat van de Commissie voor al haar werkzaamheden.

8. Zoals bekend staat de zonder twijfel zeer bekwame Fransman Guéron aan het hoofd van het Directoraat-Generaal voor Onderzoek en Opleiding. Bij de opbouw van zijn apparaat heeft de heer Guéron de weg der geleidelijkheid gekozen. Enerzijds werd hij hiertoe genoodzaakt omdat het opstellen van een programma van de Gemeenschap en een overzicht van de programma's van de Lid-staten in feite slechts door een beperkt aantal deskundigen kan worden verricht, anderzijds bleek het hem niet mogelijk voldoende ervaren en bekwame deskundigen aan te trekken om belangrijke onder-afdelingen te leiden. Langzamerhand begint deze afdeling echter op gang te komen en ook qua aantal technische medewerkers te groeien. De deskundigen die de heer Guéron in dienst heeft kunnen nemen, zijn over het algemeen jong en maken een bekwame en efficiënte indruk.

Waar het Directoraat-Generaal te kort schiet is in het optreden naar buiten; men zoekt bewust contact met individuele nationale instanties en deskundigen in de zes landen en doorkruist zo de nationale verhoudingen. Dit is voornamelijk te wijten aan de autoritaire leider, die vrijwel alle belangrijke zaken zelf ter hand neemt en zelf wil uitmaken met wiens mening wel en met wiens niet rekening moet worden gehouden. De heer Guéron ziet de taak van zijn Directoraat-Generaal niet als aanvulling op datgene wat al dan niet gecoördineerd in de zes landen gebeurt, doch als alomvattend waarbij, misschien met uitzondering van Frankrijk, de nationale inspanningen aanvullend op die van Euratom moeten zijn. Hij ziet zich als de "master mind" van de Europese programmering, die in rechtstreekse contacten met de deskundigen en instellingen in de Lid-staten in staat moet zijn te volbrengen wat de nationale instanties naar zijn oordeel niet konden bereiken.

In deze beschrijving van de heer Guéron past dat hij iedere critiek of controle door het Wetenschappelijk en Technisch Comité ongaarne ziet. Dit Comité dat speciaal adviezen zou moeten geven, welke liggen op het werkterrein van de heer Guéron, heeft tot dusverre slechts weinig vergaderd. De vergadering op 28 april was, sedert de oprichting van het Comité, de eerste bijeenkomst welke door tijdige distributie van documenten goed was voorbereid, en tot bevrediging van de aanwezigen verliep. Uit andere rapportage is Uwer Excellentie bekend dat de omstandigheid dat het Wetenschappelijk en Technisch Comité gevraagd werd om een uitspraak over een aantal belangrijke en principiële problemen, zijn oorzaak vond in de steeds toenemende critiek uit de zes landen op het vrij eigengereid optreden van de heer Guéron.

Hoewel men zou kunnen verwachten dat bij het opgang komen van een zo belangrijk Directoraat-Generaal als het onderhavige, getracht zou worden op zo soepel mogelijke wijze gebruik te maken van de zienswijzen en ervaring, zoals deze zich reeds jaren hebben gevormd in de Lid-staten, is zulks niet geschied. Wel zijn er een viertal technische werkgroepen ingesteld waarin per land een of twee deskundigen zitting hebben (op het gebied van "Documentatie", "Hoge Flux Reactoren", "Prototypen van zwaar water reactoren" en "Plutonium en transuranen elementen").

Deze werkgroepen hebben echter nog weinig vergaderd en worden nog niet voldoende ingeschakeld bij de voorbereiding van door de heer Guéron te nemen beslissingen. Evenals hij de leden van het Wetenschappelijk en Technisch Comité ziet, zo ziet de heer Guéron ook de leden van deze werkgroepen meer als individuele deskundigen dan als exponenten van nationaal gecoördineerde standpunten.

Door het daarnaast creëren van rechtstreekse contacten met individuele deskundigen en instellingen dreigt, zoals gezegd, de veelal zo moeilijk tot stand gekomen nationale coördinatie in de Lid-staten in gevaar te komen. Zelfs het Franse Atoomcommissariaat, dat toch gezien kan worden als het algemene en technische centrale punt voor iedere atoomactiviteit in Frankrijk, heeft te kampen met deze desorganiserende tendens welke haar volgens mijn inlichtingen veel extra inspanning op nationaal niveau geeft.

Het is mij bekend dat ook bij de Bondsregering in Bonn, die met de "Länder" al zoveel organisatorische problemen kent, deze tendens met zorg wordt gezien.

Indien deze ontwikkeling zich voertzet zijn vele moeilijkheden te verwachten. De Commissie is zich hiervan echter bewust geworden en heeft als tegenwicht de Uwer Excellentie behandelde vergadering van Baden-Baden georganiseerd als een eerste poging ook zelf wat minder afhankelijk te worden van de zienswijze van haar Directeur-Generaal.

Na deze vrij uitvoerige critiek op de heer Guéron en zijn apparaat, kan de omstandigheid niet worden onvermeld gelaten, dat in wezen in eerste aanleg op dit Directoraat-Generaal het hoofdaccent ligt en behoort te liggen van de Buratom-activiteiten en dat het niet redelijk is te verwachten dat voor de uitermate gecompliceerde problemen direct een voor ieder bevredigende oplossing wordt gevonden. Ook de verdiensten van de heer Guéron worden door de Buratom-Commissie leden nauwlettend gevolgd. Het zal nog wel geruime tijd duren, alvorens definitief gezegd kan worden of de heer Guéron en zijn Directoraat-Generaal al dan niet bij de uitvoering van de hen verstrekte opdracht falen of in deze tot ieders bevrediging werken.

9. Indien ik tracht een stemmingsbeeld te geven over het Directoraat-Generaal voor Industrie en Economie, dat onder leiding staat van de heer Stijkel, dan verlies ik niet uit het oog, dat ook dit Directoraat-Generaal een uitgebreide, onoverzichtelijke en op sommige punten ondankbare, taak heeft. Bij de opbouw van het Buratom-apparaat, is het de heer Stijkel gelukt zich een zeer ruim arbeidsveld te verzekeren. Daardoor is zijn positie naast die van de heer Guéron zeker de belangrijkste. Over het algemeen zijn zijn medewerkers bekwaam en maakt het geheel een indruk van een goed georganiseerd in opbouw zijnd, bedrijf. In tegenstelling tot het Directoraat-Generaal voor Onderzoek en Opleiding, werkt de heer Stijkel bij het leggen van zijn directe contacten, langs de weg der geleidelijkheid, en tracht hij niet bestaande en in de praktijk tot stand gekomen nationaal getroffen organisatorische voorzieningen te doorkruisen. Dit betekent niet dat deze afdeling nimmer fouten maakt of nimmer anders optreedt of werkt als misschien in verschillende Lid-staten gaarne zou worden gezien, doch de heer Stijkel maakt zoveel mogelijk van zijn Luxemburgse ervaring gebruik om geen onnodige tegenstellingen in het leven te roepen.

10. De Directeur-Generaal van het Directoraat-Generaal voor de Voorziening, de Duitser Euler, is lang ziek geweest en in die tijd vervangen door zijn Luxemburgse medewerker, de heer Turk, die een bekwame indruk maakte. Gezien de moeilijke verdragstekst op het gebied van de voorziening en het nog niet geheel uitgedacht zijn van de organisatorische opzet van het Voorzieningsagentschap, kon tot dusverre van de zijde van deze afdeling slechts schoorvoetend naar buiten worden opgetreden. Het zal nog moeten blijken of de heer Euler ook na de inwerking-treding van het Voorzieningsagentschap, voor zijn taak berekend zal zijn.

11. Tot het najaar heeft het Directoraat-Generaal voor de Betrekkingen met Derden gestaan onder leiding van de Directeuren Brand en Foch. Daarna betrad de Directeur-Generaal Stradairini het veld. Zowel deze laatste als de heer Brand maken een slappe indruk en in de praktijk blijkt dat de reeds een aantal jaren in het atoomvak opererende Fransman Foch het beste houvast biedt voor zakelijk en opbouwend contact.

Tot dusverre heeft een belangrijk deel van het accent der Euratom-activiteiten gelegen op het gebied van deze afdeling. Het was echter niet de heer Brand die de onderhandelingen met de V.S. voerde, doch de daartoe speciaal aangetrokken heer Kohnstamm. Daarentegen leidde de heer Foch de besprekingen met het V.K. en thans met Canada. De heer Stradarini begaf zich reeds naar Brazilië om te praten over een overeenkomst waar weinigen nut in zien. Ook reisde hij verschillende malen naar Wenen en het is mij tot dusverre nog niet duidelijk geworden of besprekingen met Russische diplomatieke vertegenwoordigers al dan niet zijn doel was. De heer Foch behandelt alle OEEB-zaken, daarbij actief gesteund door de Nederlander s'Jacob, die over het algemeen goed werk doet en evenals de heer Foch een nauwe relatie met mijn en andere missies onderhoudt. Nu bilaterale verdragen met de grote atoomlanden, behalve de Sovjet-Unie, tot stand zijn gekomen, neemt het belang van deze afdeling waarschijnlijk wel af. Er blijven echter voor deze afdeling ook in de toekomst zeker zeer belangrijke taken over, waarbij men de hoop mag uitspreken dat de Commissie een open oog blijft houden voor de zwakheden in haar leiding.

12. Het Directoraat-Generaal voor Veiligheidscontrole en Eigendom heeft een tweehoofdige leiding. De Fransman van Belmont leidt op zeer efficiënte wijze het Directoraat voor de Controle en het Eigendom. De Duitser Kilb was oorspronkelijk belast met de geheimhouding en de beveiliging van gegevens. Het is Uwer Excellentie bekend dat de heer Kilb geschorst is in afwachting van het gerechtelijk onderzoek, dat in Bonn plaatsvindt over het beweerde aanvaarden van giften als ambtenaar van het Kabinet van de Bondskanselier. De werkzaamheden van de heer Kilb worden intussen waargenomen door de Duitser Kist, die een veel aangename indruk maakt dan zijn chef, voorzover deze in de enkele maanden dat hij in Brussel werkzaam was, enige indruk kon maken.

De heer van Belmont, jurist van huize, heeft nog slechts enkele medewerkers aangetrokken onder wie de een zeer goede, zakelijke en efficiënte indruk makende Nederlander, van der Kam. Beide genoemden hebben zich in korte tijd weten in te werken in een zeer gecompliceerde materie en het ziet er naar uit dat deze afdeling door efficiëntie zal blijven opvallen.

13. In het Directoraat-Generaal voor de Verspreiding van Kennis schijnt de heer Suenner van Duitse nationaliteit een zeer bekwaam Directeur te zijn. De enkele medewerkers die hij heeft aangetrokken zijn zeer intelligent. Desalniettemin is er nog niets uit deze afdeling gekomen, hetgeen mede aansluiting is tot de groeiende kritiek uit de zes landen, n.l. dat sinds de inwerkingtreding van het Euratom-Verdrag uitsluitend kennis in het gebouw aan de rue Belliard is gevraagd, doch dat men daarvoor nog niets heeft terugontvangen. Het schijnt dat de Directie Documentatie en Informatie welke oorspronkelijk onder het Directoraat-Generaal voor Onderzoek en Opvoeding ressorteerde, zal worden overgebracht naar deze afdeling.

Onder wie de oorspronkelijke leider van dit Directoraat, Dr Houwink, dan uiteindelijk zou ressorteren, is nog niet bekend. Deze afdeling wordt ingeschakeld bij alle patent-aangelegenheden, zodat zij aan belang zou moeten toenemen. Of dit ook in de praktijk gebeurt, kan pas later worden beoordeeld.

14. De Belgische Directeur van de Directie Gezondheidsbescherming, de heer Recht, doet al het mogelijke om zijn zo zeer in de publieke belangstelling staand onderwerp goed te regelen. Hij heeft goede rechtstreekse contacten gelegd met de verantwoordelijke instanties en deskundigen uit de zes landen en is er zich van bewust dat Euratom in de terzake opgedragen taak niet mag falen.

Door het gebrek aan in de wereld bestaande wetenschappelijke en technische ervaring is hij aangewezen op deskundigheid, welke in de zes landen aanwezig is. Hij tracht in overleg en in geleidelijkheid een Europese samenwerking tot stand te brengen, waarbij hij getuigt van tact en voorzover ik kan beoordelen, redelijk inzicht. Het is jammer, dat zijn plaatsvervanger, de Italiaan Jacchia, door vrijwel niemand en serieus kan worden genomen.

15. Reeds spoedig moest de Commissie erkennen, in de uit Duitsland afkomstige Directeur van de afdeling Administratie en Budget, Funck, geen bijzonder knap en efficiënt man te hebben gevonden. Om deze reden heeft men de financiële aangelegenheden voor het grootste deel aan zijn gezichtsveld onttrokken en onder leiding gesteld van de Fransman Nacivet, bijgestaan door de vroegere Kabinetschef van de heer Armand, Gojat.

Na een verwarrende aanlooperperiode zijn er indicaties dat de medewerkers van de heer Funck in staat zijn gebleken een redelijke administratie op te zetten.

Voor wat de financiële vraagstukken aangaat, meen ik wel te kunnen stellen dat de heer Nacivet over het algemeen een bekwame indruk maakt. Ik denk hierbij ook terug aan de begrotingsbehandeling 1958-1959, waarbij hij in het Comité van P.V.'s namens de Commissie optrad en een veel rustiger indruk maakte dan zijn collega's van de EEG. Natuurlijk kan men ook kritiek tegen de heer Nacivet aanvoeren, zoals b.v. zijn behandeling van het vraagstuk van de Eximbank-lening. Te weinig wordt gebruik gemaakt van de beschikbare kennis en ervaring welke reeds in de zes landen bestaat. Speciaal op een terrein als het financiële, kan men niet met psychologische argumenten werken, doch heeft men te maken met feitelijke omstandigheden, gegroeide praktijken en een vrees voor nieuwe precedënten.

16. Van de verschillende diensten welke de Gemeenschappen gezamenlijk gebruiken, dien ik voor wat Euratom betreft, speciaal de juridische dienst te vermelden. De juridische afdeling welke zich met vraagstukken van Euratom bezighoudt, staat onder leiding van de Nederlander Vogelaar.

- Deze heeft -

Deze heeft reeds veel goed werk gedaan en als de tekenen ~~niet~~ niet bedriegen is zijn invloed sinds zijn indiensttreding, bij de uitwerking van alle problemen, welke enig juridisch aspect hebben, aanzienlijk vergroot. De juridische afdeling maakt over het algemeen een prettige en efficiënte indruk, welke beoordeling gezien moet worden in het licht van een kleine bezetting, welke uitspraken moet doen over grote veelal contro-versiele problemen.

Als tweede gemeenschappelijke dienst dient de afdeling van de Belgische parte-parole, de heer Poorterman, genoemd te worden. Deze afdeling onderhoudt niet alleen betrekkingen met de pers, doch heeft tevens tot taak de voorlichting in de meest uitgebreide zin in de zes landen te verzorgen. De heer Poorterman tracht in eigen huis enige coördinatie tot stand te brengen, doch het is een moeilijke taak.

17. Tot slot van dit stemmingsbericht wil ik niet onvermeld laten, dat ik nimmer van de zijde van Nederlandse ambtenaren klachten vernam over achteruitzetting of onfaire behandeling. Wel vernam ik dat ook door de Nederlandse ambtenaren van de Commissie geconstateerd wordt dat het aantal Franse collega's dagelijks groeit, dat deze Franse collega's bekwaam zijn en dat zij in de Directoraten-Generaal qua onderwerp "key-positions" aan het innemen zijn. Voor een Duits tegenwicht in aantal wordt geijverd, doch behoudens enkele uitzonderingen, is de kwaliteit van de Duitse ambtenaren, voorzover mij bekend, minder. De Italiaanse ambtenaren hebben nog geen gelegenheid gevonden enige indruk te maken.

De amalgamatie der functionarissen van diverse nationaliteit lijkt mij bij Euratom "zwaarder" te verlopen dan bij de EEG. Wellicht hebben de zeer late werkuren daaraan mede debet, terwijl ook meespeelt dat verschillende vooraanstaande Fransen hun gezinnen in Frankrijk achterlieten, terwijl de vooraanstaande Duitsers vaak die strakheid en stijfheid in het maatschappelijke verkeer tonen welke hun soms eigen kan zijn.

18. Na hetgeen ik in mijn genoemde rapport over de EEG ten aanzien der diverse nationale Missies heb gezegd, is er hier niet veel meer op te merken, of het moest zijn dat ieder verheugd is dat de tijdelijke splitsing in de Belgische Vertegenwoordiging tussen een PV voor de EEG en een PV voor Euratom, weer ongedaan is gemaakt. Los van het feit dat verschil van opzet tussen de zes Missies reeds op zichzelf moeilijkheden ging geven, moet vooral worden opgemerkt dat er bij elke bespreking steeds zoveel zaken zijn welke beide organisaties raken, dat een verdeling over twee figuren voor henzelf en ook voor hun collega's bepaald bezwaarlijk was. Wel heeft de nieuwe Belgische PV van der Meulen, ons allen goed bekend uit de jaren der onderhandelingen, het - hopenlijk tijdelijke - mekaar, dat de EEKS hem veel tijd kost, doch verder biedt hij niets dan voordelen voor ieder die met hem omgaat.

- Dat -

Dat intussen de nu weer teruggeschoven PV voor Buratom, Professor van Tichelen, over de ondergane politieke behandeling verdrietig is, is iets wat buiten de werkingssfeer mijner Missie valt; met hartelijke instemming van van der Neulen, onderhouden de oude "vrienden van Val Duchesse" aangename betrekkingen met de heer van Tichelen, die nu een wat onduidelijke positie in de Belgische Missie heeft.

19. Met de grote belangstelling der Italianen voor Buratom zal vermoedelijk het komende presidium van mijn Italiaanse collega Cattani in de kring der zes Missies even goed werken als het door mijn Franse collega de Carbonnel de laatste zes maanden uitgeoefende. De invloed van een voorzitter in de kring der P.V.'s is meer formeel dan materieel. De Belg Snoy was destijds op materieel terrein strikt onpartijdig, de op hem volgende Duitser Ophüls daarentegen miste vaak de kracht, ten behoeve der onpartijdigheid weerstand te bieden aan pogingen uit de kring zijner landgenoten, het materiële Duitse standpunt "door te drukken" - wat echter afstuitte op de vergadertechniek van de groep der P.V.'s als geheel. De Carbonnel was knapper en soepeler, ofschoon in de milieus van het Secretariaat wel eens verluidde, dat hij, ware het slechts door strategische "timing", toch kans zag, voor Frankrijk minder prettige dingen wat uit te stellen; ik heb echter geen enkel eigen feit op hetwelk ik hem hierin zou kunnen critiseren. Cattani is een merkwaardig man: uiterst bekwaam, uiterst ervaren, doch soms wat humorig. Bij alle vertrouwen blijft mijn Missie uiteraard ook op dit gebied waakzaam.

20. Mocht Uwe Excellentie op een of meer punten nadere toelichting wensen te ontvangen, dan wil Zij mij dat wel laten weten.

De Permanente Vertegenwoordiger,

(J. Linthorst Homan)